

FACULTEIT MANAGEMENT EN BESTUUR

vakgroep LEGS

Kenmerk: MH 2009

Datum: april 2009

Tentamen

Staatsrecht (412505)

Datum : 9 april 2009

Tijd : 9.00 – 12.30

Plaats :

Instructies

Dit tentamen bestaat uit twee delen. Deel A bestaat uit 20 mc-vragen en bepaalt voor **50%** het tentamencijfer. Deel B bestaat uit open vragen en bepaalt eveneens voor **50%** het tentamencijfer.

U dient uw antwoorden op de open vragen helder, kort en bondig te formuleren. Daarbij geldt steeds weer dat u de antwoorden van een **motivering** dient voorzien, zo mogelijk onder vermelding of door bespreking van de relevante wettelijke bepaling(en) en rechtspraak (vergeet dat niet!). Schrijf geen wetsartikelen over, maar leg onder verwijzing naar een artikel uit of deze bepaling al dan niet van toepassing is. De antwoorden op de open vragen noteert u op een blanco, gelinieerd tentamenpapier.

In het algemeen geldt voor de meerkeuzevragen, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, dat u het **(meest) juiste antwoord** dient te geven. De antwoorden op de mc-vragen dienen te worden ingevuld op een speciaal daarvoor bestemd formulier.

Op zowel het tentamenpapier als het formulier dient u uw naam en studentnummer te vermelden. Vergeet niet ook de vakcode in te vullen.

Mocht u tijdens het tentamen vragen hebben, loopt u dan naar de surveillant toe.

Veel succes!

Deel A. 20 mc-vragen

Noteer het juiste antwoord op het daartoe uitgereikte formulier. Noteer daarop voorts: uw naam, studentnummer en vakcode. Vul het formulier met een balpen in. Bent u van mening dat u het verkeerde alternatief heeft gemarkeerd, zet dan een kruis door het betreffende alternatief. Komt dit meer dan twee keer voor, haalt u dan een nieuw formulier.

Tenzij anders is aangegeven, wordt steeds gevraagd naar het (meest) juiste antwoord.

1. Met de 'formele wetgever' wordt bedoeld:
 - a. Tweede kamer
 - b. regering en tweede kamer
 - c. kabinet en Staten-Generaal
 - d. anders ... geen van de bovenstaande antwoorden is juist

2. Het belangrijkste principe dat bescherming verdient in de sociale rechtsstaat, is vooral
 - a. de individuele vrijheid die door het recht moet worden beschermd
 - b. het garanderen en actief scheppen van voorwaarden waaronder burgers daadwerkelijk in vrijheid kunnen leven
 - c. democratisch gelegitimeerde besluitvorming
 - d. het waarborgen van legaliteit

3. In het boek 'Beginselen van de democratische rechtsstaat' wordt als één van de problemen van de rechtsstaat genoemd, dat het bestuur in toenemende mate ruime regelgevende bevoegdheden en grote beslissingsvrijheid door de parlementaire wetgever toebedeeld heeft gekregen. De inhoudelijke normstelling vindt daarom steeds vaker plaats door het bestuur in plaats van door het parlement. Van welke van de onderstaande rechtsfiguren wordt logischerwijze in een dergelijke ontwikkeling gebruik gemaakt?
 - a. Decentralisatie
 - b. Deconcentratie
 - c. Delegatie
 - d. Deregulering

4. Van welk type staatsvorm is het onderstaande een kenmerk?

Een samenwerkingsverband waarbij staten gezamenlijk een verdrag sluiten en daarbij taken aan een gezamenlijk gezagsorgaan toedelen, maar voor het overige hun zelfstandigheid behouden.

- a. een statenbond
- b. een bondsstaat
- c. een federatie
- d. een eenheidsstaat

5. De vraag of een minister in het parlement verantwoording dient af te leggen voor taken van een zelfstandig bestuursorgaan wordt juridisch gezien bepaald door
- a. de bevoegdheden die de minister zijn toegekend
 - b. het parlement
 - c. de wet op de ministeriële verantwoordelijkheid
 - d. het reglement van orde voor de ministerraad
6. Op het niveau van de rijksoverheid kent ons constitutionele recht twee 'zelfstandige regelgevers'. Welke zijn dat?
- a. De Staten-Generaal en de regering
 - b. De EU en het zelfstandige bestuursorgaan
 - c. De regering en de wetgever in formele zin
 - d. De wetgever in formele zin en het zelfstandig bestuursorgaan
7. De stelling dat de opzet van het Nederlandse staatsbestel sterk lijkt op het model zoals Montesquieu dat voor ogen stond, is
- a. niet geheel juist voor zover het gaat om het huidige staatsbestel
 - b. in de historie van de Nederlandse rechtsstaat nimmer juist geweest
 - c. voor zowel het heden als het verleden altijd juist geweest
 - d. geheel juist voor zover het gaat om het huidige staatsbestel
8. Wat is juist?

Rechters worden benoemd door

- a. de minister van justitie
- b. de Hoge Raad
- c. hogere rechters
- . d. de Koningin en de ministers

9. Beoordeel de juistheid van de onderstaande stellingen

Stelling I: bestuursrechters oordelen in beginsel alleen over besluiten

Stelling II: bestuursrechtelijke geschillenbeslechting mag ook worden opgedragen aan bestuursorganen

- a. Alleen stelling I is juist
- b. Alleen stelling II is juist
- c. Beide stellingen zijn juist
- d. Beide stellingen zijn onjuist

10. De Staten-Generaal hebben weinig zelfstandige besluitvormende bevoegdheden met externe werking. Welke van de onderstaande besluiten is een voorbeeld van een besluit met externe werking?
- a. Het reglement van orde van de Tweede Kamer
 - b. De benoeming van de voorzitters
 - c. Het besluit tot het sluiten van de deuren ter vergadering
 - d. Het besluit tot het houden van een parlementaire enquête
11. Wat is *niet* juist? Een amendement
- a. maakt, indien aangenomen, deel uit van het betreffende wetsvoorstel
 - b. moet, indien aanvaard, door de minister (die het aangaat) in een later stadium van de wetgevingsprocedure worden verdedigd
 - c. kan door zowel (leden van) de Tweede Kamer als de Eerste kamer worden ingediend
 - d. kan leiden tot intrekking van het wetsvoorstel
12. Over welke bevoegdheid beschikken beide Kamers der Staten-Generaal?
- a. Het recht om een motie in te dienen
 - b. Het recht tot het aanvaarden van een wetsvoorstel
 - c. Het recht tot het instellen van een parlementaire enquête
 - d. Beide kamers beschikken over alle bovengenoemde bevoegdheden
13. De vertrouwensregel
- a. is met de invoering van de politieke ministeriële verantwoordelijkheid in 1848 in onze Grondwet opgenomen
 - b. is van ongeschreven staatsrecht
 - c. heeft in ons Staatsbestel enkel in de relatie tussen regering en Tweede Kamer gelding
 - d. vergt in ons staatsbestel bij het aantreden van een kabinet een investituur.
14. Het Besluit op de Ruimtelijke ordening is vastgesteld door
- a. de wetgever in formele zin
 - b. de regering
 - c. de minister van VROM
 - d. door een ander dan bovengenoemde organen
15. Wat is juist?
- a. Een presidentieel staatsbestel is principieel monistisch
 - b. Een conventioneel staatsbestel is principieel dualistisch
 - c. Een parlementair stelsel is principieel dualistisch
 - d. Alle bovenstaande alternatieven zijn onjuist

16. Wat is *niet* juist? Het Europees Parlement
- is medewetgever
 - kan een individuele commissaris niet tot aftreden dwingen
 - heeft budgetrecht
 - heeft het vragenrecht
17. De belangrijkste bron van het huidige internationale recht is
- het gewoonterecht
 - ius cogens
 - verdragenrecht
 - de doctrine
18. Onlangs is door de Rijksoverheid een besluit van de provincie Noord-Holland tot het leggen van beslag op de tegoeden van een IJslandse bank vernietigd. Wie is hiertoe bevoegd (geweest)?
- Minister Bos als minister van financiën
 - Minister Hirsch Ballin als minister van justitie
 - De Commissaris der Koningin van de provincie
 - De regering
19. Van welke type van toezicht is sprake in de voorgaande vraag?
- Preventief toezicht
 - Goedkeuring
 - Repressief toezicht
 - Positief toezicht
20. De Sociaal Economische Raad (SER) is het toporgaan van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. De SER (zie Wet op de Bedrijfsorganisatie) is
- een functioneel gedecentraliseerde lichaam
 - een territoriaal gedecentraliseerd lichaam
 - een lichaam dat behoort tot de rijksoverheid, onder verantwoordelijkheid van de regering
 - een gedeconcentreerd lichaam

Eind van deel A.

Onderdeel B. Open vragen

Opgave 1. (30p). Lees de onderstaande uitspraak en beantwoord de vragen a tot f. Natuurlijk dient ieder antwoord gemotiveerd worden, alleen het geven van een ongemotiveerd antwoord levert geen punt op.

1. Lees de onderstaande uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
 - a. Behoort de Afdeling bestuursrechtspraak tot de 'rechterlijke macht' zoals bedoeld in de Grondwet? Motiveer aan de hand van de (Grond)wet waarom dat al dan niet het geval is.
 - b. Waarom zou er over kunnen worden getwijfeld dat de Afdeling bestuursrechtspraak voldoet aan het in art 6 EVRM gestelde vereiste dat de rechter onpartijdig dient te zijn?
 - c. Leg uit dat de Afdeling bestuursrechtspraak en niet een andere rechter bevoegd is om in deze zaak een oordeel te geven.
 - d. Door de advocaat van de appellant, de eigenaar van de gesloten woning, is betoogd dat art 174a Gemeentewet, op basis waarvan de burgemeester bevoegd is tot sluiting van een woning, in strijd is met de Grondwet. Waarom gaat de Afdeling in het geheel niet in op dit argument?
 - e. Wat houdt het legaliteitsbeginsel in en toon of in dit geval daaraan is voldaan.
 - f. De appellant is door de Afdeling bestuursrechtspraak in het ongelijk gesteld. Heeft hij nu nog een mogelijkheid om deze zaak aan een andere rechter voor te leggen? Motiveer het antwoord.

JB 2002/270

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

10 juli 2002, 200104060/1.

(Mr. Van der Does

Mr. Van Angeren

Mr. Van Ettekoven)

A. P. te Venlo,
appellant,
tegen de uitspraak van de
arrondissementsrechtbank te Roermond
van 10
juli 2001 in het geding tussen
appellant,
en
de burgemeester van Venlo.

» Uitspraak

1. Procesverloop

Bij besluit van 13 oktober 2000 heeft de burgemeester van Venlo (hierna: de burgemeester) appellant gelast de hem in eigendom toebehorende woning aan de a-sstraat voor de periode van één jaar te sluiten.

Bij besluit van 18 december 2000 heeft de burgemeester het daartegen door appellant gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht (niet opgenomen;*red.*).

Bij uitspraak van 10 juli 2001, verzonden op dezelfde dag, heeft de arrondissementsrechtbank te Roermond (hierna: de rechtbank) het daartegen door appellant ingestelde beroep

ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen;*red.*).

Tegen deze uitspraak heeft appelland bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 16 augustus 2001, hoger beroep ingesteld. De gronden zijn aangevuld bij brief van 19 september 2001. Deze brieven zijn aangehecht (niet opgenomen;*red.*).

Bij brief van 8 oktober 2001 heeft de burgemeester van antwoord gediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 8 april 2002, waar appelland, vertegenwoordigd door mr. G.R.A.G. Goorts, advocaat te Deurne, en de burgemeester, vertegenwoordigd door J.M.G. Vincken, ambtenaar der gemeente, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. Ingevolge artikel 174a, eerste lid, van de Gemeentewet, kan de burgemeester besluiten een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning of het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord.

Ingevolge het derde lid van dit artikel bepaalt de burgemeester in het besluit de duur van de sluiting. In geval van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde kan hij besluiten de duur van de sluiting tot een door hem te bepalen tijdstip te verlengen.

In het vierde lid van dit artikel is bepaald dat bij de bekendmaking van het besluit

belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld binnen een te stellen termijn maatregelen te treffen waardoor de verstoring van de openbare orde wordt beëindigd.

2.2. Ingevolge de Beleidsregels ter voorkoming en ter bestrijding van drugsoverlast van de gemeente Venlo, zoals deze op 13 december 2000 zijn bekendgemaakt, wordt streng opgetreden tegen handel in verdovende middelen vanuit woningen. Ingevolge deze beleidsregels worden de gebruikers of bewoners en de eigenaar van de woning van tevoren gewaarschuwd voor mogelijke bestuursrechtelijke maatregelen. Waar mogelijk zal eerst bestuursdwang worden toegepast, gericht op het verwijderen van op drugshandel wijzende zaken. Indien die maatregel niet baat (of niet mogelijk is) zal de woning op grond van artikel 174a van de Gemeentewet worden gesloten. De eerste sluiting geschiedt voor een termijn van zes maanden. Indien ook na deze maatregel de drugshandel voortduurt wordt – ongeacht of sprake is van een andere gebruiker/bewoner – de duur van de sluiting verdubbeld.

2.3. Appelland heeft betoogd dat de sluitingsbevoegdheid zoals neergelegd in artikel 174a Gemeentewet strijdt met artikel 10 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM).

2.4. Wat betreft de gestelde strijd met artikel 8 van het EVRM wordt als volgt overwogen. De toepassing van artikel 174a van de Gemeentewet betekent een inmenging in de uitoefening van het recht van de bewoner op respect voor zijn woning als bedoeld in het eerste lid

van dit artikel. Bedoelde inmenging door de burgemeester is echter voorzien bij wet, zoals het tweede lid van artikel 8 vereist. Mede gelet op de in artikel 174a, vierde lid, van de Gemeentewet neergelegde schriftelijke waarschuwingsplicht wordt geoordeeld dat de norm met voldoende precisie is geformuleerd, waarmee is voldaan aan de eis van voorzienbaarheid. Aangezien de bevoegdheid tot sluiting van woningen van waaruit drugs worden verhandeld ertoe strekt de met die handel gepaard gaande overlast te beperken, kan zij worden aangemerkt als in het belang van de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, alsmede de bescherming van de (woon)rechten en vrijheden van anderen, zoals omwonenden, en dient zij een wettelijk doel zoals genoemd in artikel 8, tweede lid. De inmenging is in algemene zin dan ook gerechtvaardigd te achten ingevolge het tweede lid van artikel 8 van het EVRM.

2.5. De door appellante opgeworpen vraag of de sluiting van de woning in het onderhavige geval als noodzakelijk in een democratische samenleving kan worden aangemerkt, wordt bevestigend beantwoord. In dit kader is van belang dat, gelet op de zich in het dossier bevindende rapportages van de politie van 26 september 2000 en 11 december 2000, moet worden geoordeeld dat ter plaatse sprake was van een ernstige verstoring van de openbare orde en het woon- en leefklimaat ter plaatse, verband houdende met de verkoop van drugs vanuit de betreffende woning. Verder is in dit verband van gewicht dat de woning eerder, op 5 november 1999, met toepassing van artikel 174a van de Gemeentewet is gesloten voor een periode van zes maanden. Mede in

verband hiermee heeft de burgemeester zich op het standpunt kunnen stellen dat niet aannemelijk is dat minder ingrijpende maatregelen, zoals ontruiming van de woning door middel van toepassing van bestuursdwang en sluiting van de woning voor een kortere periode, afdoende waren om de verstoring van de openbare orde en de overlast voor omwonenden een halt toe te roepen.

Overigens is uit de stukken en het verhandelde ter zitting gebleken dat appellant in december 1999 eigenaar is geworden van de woning, dat hij de woning zelf nimmer heeft bewoond, dat de woning slechts tijdelijk is gebruikt door een kennis van appellant, en dat de woning ten tijde hier van belang niet werd bewoond. Aan de stelling van appellant dat hij voornemens was en is de woning zelf te gaan bewonen, kan geen betekenis toekomen, nu die stelling op geen enkele wijze aannemelijk is gemaakt. Onder deze omstandigheden moet worden geoordeeld dat, zo al op het in artikel 8 van het EVRM beschermde woonrecht van appellant inbreuk is gemaakt, deze inbreuk de rechterlijke toetsing aan het evenredigheidsvereiste kan doorstaan.

2.6. Uit het vorenoverwogene volgt tevens dat de burgemeester bevoegd was tot sluiting van de woning. De sluiting is voorts opgelegd overeenkomstig het eerdergenoemde beleid. Voor het oordeel dat dit beleid niet in redelijkheid kon worden vastgesteld bestaat geen grond. Nu de in het onderhavige geval opgelegde sluitingsperiode van een jaar is opgelegd overeenkomstig dat beleid en niet is gebleken van bijzondere omstandigheden die de burgemeester ertoe noopten in afwijking van dit beleid

te beslissen, dient de slotsom te zijn dat de rechtbank het besluit van de burgemeester van 18 december 2000 terecht in stand heeft gelaten.

2.7. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak komt voor bevestiging in aanmerking.

2.8. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Opgave 2. (20p).

Art 151a Wetboek van Strafvordering geeft de Officier van Justitie (OvJ) de bevoegdheid tot het geven van een opdracht tot het afnemen van DNA-materiaal ten behoeve van waarheidsvinding in een opsporingsonderzoek. *Vergeet niet om alle antwoorden te motiveren. Alleen het geven van een antwoord levert geen punten op. Vragen a en d leveren 4 pt op, de overige 3.*

- a. Door wie is deze bevoegdheid aan de OvJ verleend?
- b. Van welk type van bevoegdheidsverkrijging is sprake?
- c. Ter zake van welke grondwettelijke bepaling is deze wettelijke bepaling vastgesteld?
- d. Het a. bedoelde wetgevende orgaan is bevoegd om (een deel van) de hem in het betreffende grondwetsartikel toegekende bevoegdheid te delegeren aan een andere wetgever. Waaruit valt dat op te maken en leg dat uit?
- e. Aan welk orgaan mag worden gedelegeerd?
- f. Mag het onder e. bedoelde orgaan op zijn/haar beurt ook weer een deel van de taak worden overgedragen op een ander orgaan? Waaruit valt dat op te maken en leg dat uit.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

bevestigt de aangevallen uitspraak.